

SLÄKTDATA

Medlemstidning för föreningen Släktdata

Nr 2 - 2008

Släktforskardag i Göteborg

Vårmöte med sill från Brunskär

Ordföranden har ordet

Hej alla 'goa' släktforskare!

Antligen kan vi krypa ut från våra vinteriden och njuta av ljumma vårvindar.

Tja, det blev varmt men sedan blev det kallt, åtminstone i de södra delarna av vårt land. Nu verkar det som om värmen kommer till slut. Den äkta släktforskaren avslutar inte sitt arbete med lite sol. Nej nu skall man planera alla resor till de konstiga namnen som man hittade i husförhörslängden i vintras.

Entusiasmen är stor. Undrar om jag hittar hemmanet eller torpet. Undrar om det är fortfarande bebyggt, hur ser omgivningen ut. Många nyfikna frågor kommer sponant upp.

Efter noga övervägande har jag nu bestämt att i år skall jag förbereda mitt resande på ett annorlunda sätt. Jag skall preparera mig med små fuskelappar med uppgifter om de personer som levt på hemmanet och i dess omgivning, om jag finner någon person som kan berätta om orten eller kanske till och med om torpet. Nu gäller det att kunna ställa rätta frågor, ha korrekta födelsedatum med fullständiga namn. Att ha datorn i ryggsäcken, som ett komplement, om det uppstår tvivel om någon person, kanske är något att fundera på.

Under våren har Släktdata varit engagerad på ett antal olika platser. Alla som jag talat med har uppskattat vår närvaro. Det känns skönt.

Närmast kommer släktforskningsdagarna i Malmö, i augusti. Förhoppningarna är stora att här möta våra flitiga släktforskare inte bara från Skåne utan även från Danmark. Det var många svenskar som tog båten till Amerika via Köpenhamn, när emigrationen var som störst.

Om du har vägarna förbi i Malmö, kan vi samtala en stund. Tills dess, ha en trevlig och skön sommar.

Inger Drottz, ordföranden

För dig som ställer krav på läsbarhet och användarvänlighet!

www.arkivdigital.se

SLÄKTDATA

är en ideell förening för släkt- och datorintresserade.

Föreningen bildades 1989.

Föreningen verkar för att sprida information om såväl släktforskning som datorteknik för densamma.

Föreningen verkar också för att framställa dataregister till låg kostnad över födda, vigda och döda.

Föreningen upptar medlemmar från hela Sverige och övriga nordiska länder.

Styrelsemedlemmarna finns upptagna på denna sida.

Medlemsavgiften är 125 kr per år och inkluderar TIDNINGEN SLÄKTDATA.

Prenumerationsavgiften för TIDNINGEN SLÄKTDATA är 125 kr per år. Medlemsavgiften/prenumerationsavgiften betalas till föreningens **postgiro 410 40 40 – 3**

Föreningens adress är:

Föreningen SLÄKTDATA
c/o Lennart Larsson
Mossaedsvägen 61
429 34 Kullavik
medlem@slaktdata.org

Föreningens hemsida:
<http://www.slaktdata.org>

TIDNINGEN SLÄKTDATA utkommer med fyra nummer per år. Bidrag i form av artiklar, notiser och tips är välkomna. De skickas till Redaktionen, som förbehåller sig rätten att ändra i insänt material. Privata annonser och upplysningar tas in gratis i mån av plats.

Nästa manusstopp:
8 sep 2008

ISSN 1102-7894

Ansvärgivare: Johnny Kjellberg

Framsida:

Släktforskardag i Göteborg
Modell över Brunskär
foto Per Liljeström

Styrelse för SLÄKTDATA 2007-2008

Ordförande **Inger Drott**
ordf@slaktdata.org
Kransen 2A
416 72 Göteborg
031-7034198

Sekreterare och vice ordförande **Björn Jönsson**
sekr@slaktdata.org
Sanne-Heden 15
450 54 Hedekas
0524 - 304 35

Kassör **Lennart Larsson**
ansvarig för medlemsregistret
medlem@slaktdata.org
Mossaedsvägen 61
429 34 Kullavik
031-93 33 70

Ledamot **Bengt Pettersson**
bengt@slaktdata.org
Tornväktaregatan 8 C
415 07 Göteborg
031-26 44 30

Ledamot **Karl-Gustav Rosborg**
webredaktor@slaktdata.org
Källarvinkeln 8
425 30 Hisings Kärra
031-57 31 76

Suppleant **Elsa Sjö Dahl**
elsav@slaktdata.org
Västra Stillestorpsgatan 25
417 13 Göteborg
031-22 98 12

Redaktion för TIDNINGEN SLÄKTDATA

Johnny Kjellberg
tidningen@slaktdata.org
Ålängsvägen 4
793 70 Tällberg
0247-79 81 98 (dag), 0247-503 40

Lars Hellgren
redaktion@slaktdata.org
Sparvvägen 7
434 95 Kungsbacka
0300-213 33

Artiklar för publicering skall skickas till Johnny Kjellberg.

Webbmaster

Mats-Olof Sander
webmaster@slaktdata.org
Rörviksgatan 17
421 65 V Frölunda
031-68 56 26

Ansvarig Släktdatas register

Mårten Sjöbris
register@slaktdata.org
Guldringen 42
426 52 Västra Frölunda
031-29 06 40

INNEHÅLL:

Ledaren	2
Föreningsinformation	3
Vårmetet 2008	4
Domböcker löste mysteriet med Annas föräldrar	6
Ett år med Google Analytics	7
Släktforskardagarna i Malmö 2008	8
Tabellverket - En produkt av lysande svensk vetenskap	9
Begravningar i början av 1900-talet	10
Begravnings seder förr	12
Släktforskardag på Göteborgs Stadsbibliotek	14
Släktforskning via Internet	16
Nya medlemmar, notiser	17
Slavregister från Brittiska Imperiet	18
Nya register i SLÄKTDATAs arkiv	19
Kalendarium	20

Vår mötet 2008

Lördagen den 29 mars hölls föreningens vårmöte. Som lokal för mötet hade f.d. Härlanda fängelse valts. I dess byggnader inryms numera bland annat lokaler för stadsdelsnämnden och stadsdelsbibliotek. Det senare residerar i en byggnad som fått namnet "Kåken"!

Nya rutiner

Detta vårmöte blev inte som vårmötena har varit hittills under föreningens tillvaro. På grund av att verksamhetsåret ändras till att sammanfalla med kalenderåret hölls inga val men i övrigt följdes den vanliga dagordningen.

Till ordförande för mötet valdes Inger Drott och till sekreterare valdes Karl-Gustav Rosborg. Som protokollsjusterare valdes Gösta Dryselius och Lars Hellgren.

Ordföranden hälsade sedan mötesdeltagarna välkomna och frågan om mötet utlysts på stadsgenligt sätt besvarades med ja varefter dagordningen godkändes.

Nya stadgar

Dagens viktigaste fråga avhandlades nu. Det gällde den redan

nämnda frågan om ändring av verksamhetsåret. Eftersom det rörde sig om en stadgeändring måste detta godkännas på två medlemsmöten. Höstmötet, som hölls i Uddevalla, hade godkänt ändringen och nu var det alltså det slutliga beslutet som skulle tagas. Egentligen var det endast ett godkännande som kunde komma ifråga eftersom lagen om föreningars verksamhet kräver att verksamhetsåret och kalenderåret skall sammanfalla men föreningens stadgar måste också följas. Beslutet blev alltså, inte överraskande ett godkännande av stadgeändringen. Några små "kosmetiska" ändringar gjordes på samma gång av stadgarna. Förslaget till ändringar hade distribuerats till medlemmarna tillsammans med det senaste numret av Tidningen Släktdata.

Fler medlemmar

Nästa punkt var en rapport av kassören Lennart Larsson om medlemsläget. En del medlemmar har inte betalat medlemsavgift för 2008 och kommer därför att strykas. Det konstaterades att en del personer som går in i föreningen vid olika aktivite-

ter, såsom Släktforskarlagarna, Släktforskningsdagarna med mera, gör det för att se hur det är. Alla stannar inte kvar. Medlemsantalet ökar dock och vid tidpunkten för mötet fanns det 764 medlemmar.

Bra ekonomisk läge

Kassören rapporterade också om ekonomin. Denna är god och förutom medlemsavgifterna får vi också intäkter genom reklam genom Google.

Hemsidan

Sedan rapporterade Mats-Olof Sander om förbättringar på hemsidan, bland annat har en "FAQ-funktion2" införts, dvs en lista med svar på vanliga frågor i samband med sökning i våra register. Det är 500-600 besök dagligen på webbsidan.

Mårten Sjöbris berättade att antalet registerposter passerade 2 miljonerstreck i februari och att mer material är på väg in, bland annat kommer en församling där husförhörslängder är med förutom födda, vigda och döda. Det noterades att det finns föreningar som har register men som, tyvärr, av olika anledningar inte vill låta

Modell av Brunskär

oss publicera dessa.

Karl-Gustv Rosborg informerade om nyheter som är tillgängliga nu.

Lars Hellgren informerade om tidningen och svårigheter med att få artiklar till denna.

Vårens aktiviteter

Under punkten aktiviteter informerades om att Släktdata på Släktforskningens dag hade deltagit i Frölunda kulturhus och i Bohusläns Museum. Redan den 5 april skulle föreningen delta tillsammans med DIS-Väst och GRS, Göteborgsregionens Släktforskare, på Göteborgs Stadsbibliotek. Man har där byggt om och inviger med att ordna en särskild släktforskningsdag och har då inbjudit föreningarna att berätta om ämnet samt hjälpa intresserade besökare att komma igång. Slutligen informerade Inger Drottz att föreningen kommer att delta med en monter i Släktforskardagarna i Malmö i augusti.

Intressant föredrag

Nu var den formella delen av vårmötet klar och ordföranden avslutade mötet och det var dags

för en fikapaus. När denna var över var det dags för dagens gäst Hjärdis Dangart från Fjällsholmen att berätta om Bohusläns sillperioder med särskild blick på Fjällsholmen och Brunskär. Till sin hjälp hade hon en väldigt fin modell av Brunskär med alla hus i detalj byggda efter ritningar. Man kunde även se hur de var inredda. En lång "linjal" var uppsatt på väggen bakom som en tidsaxel. Där kunde man se hur sillperioderna kom i förhållande till större historiska händelser. Det var ett mycket intressant föredrag som framfördes med stor kunskap och entusiasm.

Det var synd att så få medlemmar hade funnit vägen

till detta i flera bemärkelser fängslade möte.

L Hgn

foto Per Liljeström

Sillexperten Hjärdis Dangart

Domböcker löste mysteriet med Annas föräldrar

av Marita Persson

När jag var i mitten av tonåren funderade jag på att börja släktforska. Tyvärr kände jag inte någon som forskade och det fanns ingen aktiv förening i mitt närområde. Därför dröjde starten av min stora hobby tills jag som 19-åring fick sommarjobb på biblioteket.

Eftersom jag bara hade arbetstid när biblioteket var öppet så var jag ledig några timmar mitt på dagen. Då började jag forska. Av bibliotekspersonalen fick jag veta var rullfilmerna fanns och hur man skulle sätta i dem i filmläsaren.

Det var den enda hjälp jag hade, sedan fick jag leta mig fram i släktforskningens mysterier på egen hand. Eftersom jag tyckte att det var otroligt spännande och jag dessutom är utrustad med ganska mycket envishet gick det bra trots att jag saknade vägledning.

Jag började med farfars sida som kom från Bäreberg. Eftersom jag var uppvuxen där hade jag god lokalkännedom. Böckerna var för det mesta lättlästa och det gick ganska snabbt att komma ner till första halvan av 1700-talet. Men sen tog det stopp på en gren.

1722 föddes min ana Sven Olofsson. Han var son till Anna och Olof Svensson. Familjen bodde då i grannsocknen Främmestad på gården Almetorp. Sven var familjens

fjärde barn. När första och tredje barnet föddes bodde familjen i Rassmusbo, Främmestad. Men emellan de barnens födelse hade familjen bott i Hult, Bäreberg där barn nummer två hade fötts.

Efter Svens födelse bodde familjen ytterligare några år i Almetorp och där föddes även barn nummer fem. Sen gick flyttlasset till Östtorp, Bäreberg där barn nummer sex och sju föddes. Olof och Anna bodde sedan kvar i Östtorp så länge de levde.

Olof och Annas vigsel 1712 var lätt att hitta i Främmestad pastorats vigselbok. Olof var från Östtorp och Anna från Rassmusbo. Olofs föräldrar var också ganska lätta att hitta i Östtorp.

Men Annas föräldrar hade jag länge stort problem med. Jag letade i den lilla gården Rassmusbo eftersom Anna bodde där vid vigseln. När Annas tre första barn föddes var dessutom en piga vid namn Elin Andersdotter i Rassmusbo fadder. Var hon kanske Annas syster?

I den lilla gården Rassmusbo bodde det gifta paret Lars Andersson och Rangela Andersdotter. Paret var i lagom ålder för att kunna vara föräldrar men Lars förnamn stämde ju inte med Annas efternamn. Möjligen kunde Rangela vara mor om hon var omgift.

Jag hittade inte Anna i

födelseböckerna och inget annat barn som kunde vara Lars eller Rangelas heller. Det fanns inte någon koppling mellan det äldre paret och Anna eller Elin förutom att de alla bott i Rassmusbo.

Elin Andersdotter gifte sig 1720 och fick ett barn 1721. Därefter försvinner hon och maken spårlöst! Därför vet jag inte när hon dör och hur gammal hon blev och naturligtvis inte heller när hon föddes! Det finns inte någon passande Elin Andersdotter i födelseböckerna.

När Anna dog 1743 angavs hon vara 52 år. Då borde hon ju vara född ca. 1691. När jag letade i pastoratets födelsebok hittade jag en Anna född 1691. Hon var dotter till Anders Andersson och Börta Persdotter i Almetorp. Dessa två personer hittade jag inte på något mer ställe i kyrkböckerna. Kyrkböcker från omkringliggande pastorat gav inte något besked heller. Det var omöjligt att följa upp vart Anna som föddes 1691 tog vägen. När hon föds var en person vid namn Lars Andersson fadder. Naturligtvis stod det inte varifrån han kom från! Var detta möjligen Lars i Rassmusbo? Var Lars eller hans hustru syskon till den "misstänkte" fadern Anders Andersson? Växte Anna upp hos släktingar? Sven och Anna var ju bosatta några år i Almetorp. Var det en tillfällighet att de ett tag bodde på gården där en Anna föddes 1691?

Frågorna var många, men ledtrådarna var för svaga för att jag skulle kunna dra säkra slutsatser. Så var läget i många år. Ivrig sökande i kyrkoböcker och mantalslängder hjälpte inte. Det var helt stopp!

För cirka fem år sedan började jag läsa Viste härads domböcker. Där träffade jag på Lars i Rassmusbo och hans hustru Rangela. De hade gjort ett testamente. Eftersom de saknade egen livsfrukt (vilket underbart uttryck) hade de testamenterat sin egendom till Lars två brorsbarn. Dessa brorsbarn var Anna och hennes syster Elin!

Jag upplevde ett lyckorus och ville ropa högt. Äntligen hade jag svaret på hur Anna hörde ihop med det äldre paret i Rassmusbo! När jag läste vidare stod det att Lars och Rangela haft hand om barnen sen de var ganska små eftersom föräldrarna Anders Andersson och Börta Persdotter dött.

Nu fick jag svart på vitt att de misstänkta föräldrarna i Almetorp verkligen var föräldrarna! Vilken lycka! Jag tog några skutt av glädje medan sambon tittade förvånat på mig! Det kändes som ett fyrverkeri hade passat bra den kvällen, men jag avstod. Omgivningen förstår nog inte riktigt det stora med att äntligen efter nästan 15 års letande hitta en persons ursprung. Det krävs nog en annan släktforskare för att förstå detta!

www.domboksforskning.se

Ett år med Google Analytics

I februari 2008 hade det gått ett år sedan vi startade statistikinsamlingen för vår webbplats med hjälp av gratis-tjänsten Google Analytics. Även om vi inte har jämförbara siffror för ytterligare ett år tillbaka så kan det vara intressant med en del siffror från det senaste året. Siffrorna inom parantes avser den senaste månaden.

137 000 unika besökare (14 000)
2 300 000 sidvisningar, detaljvisningar av sökresultat oräknade (225 000) 8 minuter på webbplatsen för varje besök

88.9% besök från Sverige (88.8%)
4.3% besök från Norge (4.4%)
3.0% besök från USA (2.8%)

Av svenska besök så kommer
16% från Stockholm (14%)
15% från Göteborg (13%)

5% från Trollhättan (4%)
4% från Uddevalla (3%)
4% från Malmö (3%)

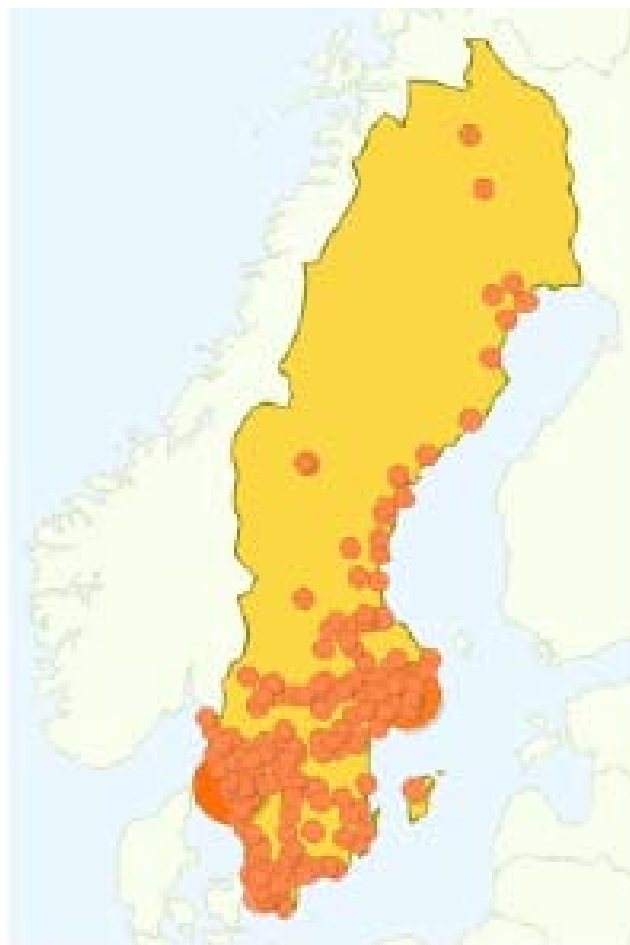
87% använder Internet Explorer (86%)
11% använder Firefox (12%)

97.4% kör Windows (97.4%)
2.2% kör Macintosh (2.3%)

49% har den vanligaste skärmupplösningen 1024x768 (46%)
6% har låg skärmupplösning 600x800 eller lägre (4%)

Vi levererade också 320 gigabyte data från webbplatsen till våra släktforskare (30 gigabyte)

Till webbansvariga så kan jag verkligen rekommendera att använda verktyget Google Analytics.

Det innehåller allt man behöver för statistisk uppföljning på en webbplats och det är mycket enkelt att både installera insamlingskoden och att använda det kraftfulla rapportverktyget.

Besök <http://www.google.com/analytics/sv-SE/> för att läsa mera om hur man kommer igång. Det är ju heller inte någon nackdel att verktyget är helt gratis.

M-O Snd

Geografisk översikt över var våra svenska besökare kommer från (Google Analytics)

Fakta Släktforskardagarna i Malmö 2008

Den 29-31 augusti 2008 möts alla Sveriges släktforskare under Släktforskardagarna 2008 på Europaporten i Malmö. Det är Malmö Släktforskarförening som på uppdrag av Sveriges Släktforskarförbund arrangerar mässan vars tema är "Roskildefreden 1658 – en ny gräns men samma folk".

Intresset för släktforskning

I Sverige finns det 50 000 aktiva släktforskare, ytterligare 150 000 personer ägnar sig åt hobbyn lite då och då, medan närmare 2 miljoner svenskar i en SIFO-undersökning uppger att de är potentiellt intresserade. I USA är släktforskning den näst populäraste fritidssysselsättningen (efter trädgårdsskötsel) och genealogi ligger högt på listan över den mest frekventa Internettrafiken. Släktforskardagarna, som är en kombinerad årsstämma för släktforskare från hela Sverige och en mässa för allmänheten, räknar därför med en god uppslutning till evenemanget. Cirka 100 utställare ska finnas på plats och locka 5-6.000 besökare från hela Sverige samt Danmark.

Tema Roskildefreden

Tema utställningen beskriver Roskildefreden 1658 då bland annat Skåne, Blekinge och Halland blev svenskt och dess konsekvenser för svenskar och danskar före och efter freden. Denna historiska utställning består av 36 stycken skärmar och säljs även via hemsidan.

Speakers Corner

Vid "Speakers Corner" kan intresserade presentera sina idéer och nyheter. Dessutom har besökarna tillträde till en mängd olika intressanta föredrag (cirka 20 stycken) om släktforskning och om temat Roskildefreden.

Släktsök

Vidare finns en monter där erfarna släktforskare delar ut tips och råd samt hjälper till med "Släktsök" på datorn. Det enda besökaren behöver ha med sig är en släktings namn, födelsedatum och helst födelseort. Sedan hjälper en erfaren släktforskare till att söka i olika databaser på Internet och CD-skivor för att finna ytterligare anor.

Genline – Sveriges största digitala bildarkiv för släktforskning på Internet Huvudsponsor för tredje året i rad är Genline, Sveriges största digitala bildarkiv för släktforskning på Internet. Genlines nya tjänster Familje- och Bygdeband som lanserades under 2007 kommer att stå i fokus för deras huvudsponsorskap. Familjeband.se är en webbplats där man kan skapa och arkivera sin familjehistoria på nätet. På Bygdeband.se blir detaljerade beskrivningar om personer och platser tillgängliga när hembygdsföreningarnas material digitaliseras och publiceras online. Dessa tjänster gör det möjligt för forskare att hitta information om sin släkt som inte finns i de of-

ficiella arkiven.

Malmö Stad

Malmö Stad har ansett Släktforskardagarna vara ett viktigt arrangemang och de har även lämnat bidrag.

Invigningen av Släktforskardagarna 2008

Invigningen av Släktforskardagarna 2008 sker på lördagen i närvaro av Landshövdingen i Skåne. På kvällen hälsas alla välkomna att närvara vid den stora festmiddagen på restaurang Glasklart där det bjuds på underhållning och utsikt över vattnet.

Släktforskardagarna

Släktforskardagarna är ett årligen återkommande evenemang för såväl erfarna som nybörjare inom släktforskning. Under tre dagar samlas förbund, föreningar, företag, släktforskare och nyfikna från hela Sverige för att lyssna på föredrag, besöka utställare och träffa andra släktforskare. I år, 2008, hålls Släktforskardagarna i Malmö på Europaporten. Förra året hölls arrangemanget i Halmstad.

Öppettider

Släktforskardagarna 2008 inleds med ett antal konferenser under fredagen den 29 augusti kl. 10.00-17.00 för medlemmar. På lördagen och söndagen 30-31 augusti har mässan med c:a 100 utställare öppet för allmänheten. Öppettiderna är kl. 09.00-17.00 på lördagen och kl. 09.00-16.00 på söndagen.

Besök Släktforskardagarnas hemsida för fullständig information: www.malmo2008.se

Tabellverket

- en produkt av lysande svensk vetenskap

Av Anders Thunberg

Artikeln var publicerad i Oktobernumret av PLF-Nytt och publiceras med författarens tillstånd

Frihetstiden var på sitt sätt en storhetstid i svensk historia. Den utrikespolitiska och militära stormaktstiden var förbi. I stället blomstrade vetenskapen på ett sätt, som har väckt förvåning i vida kretsar. Det mest lysande exemplet på detta är Tabellverket. Vad detta svenska ämbetsverk uträttade under drygt ett århundrade är så enastående, att ingen jämförelse finns i hela världen. Somliga menar att ingen uttömmande förklaring finns, andra menar att förklaringen finns i Sveriges historia. I bakgrunden skymtar Gustav Vasa. Det var ju han om föste in det svenska prästerskapet i statens hägn och gjorde kyrkans tjänare till statstjänstemän.

Lojala präster

De svenska prästerna blev med tiden alltmer lojala mot sin herre och arbetsgivare. Kyrkolagen, som stadfästes 1686, var ju i hög grad utformad av konungen och hans närmaste medarbetare. Kyrkans tjänare bockade och tackade sin enväldige herre. Tabellkommissionen kunde därför utnyttja kyrkans organisation, där över 2 000 kyrkoherdar samlade in årliga uppgifter om befolkningen, och kyrkoherdarna var ju de som hade störst kunskap om sina församlingar.

Unikt för Sverige

Denna förnämliga organisation fanns inte i något annat land. Frihetstidens riksdagsmän var påverkade av upplysningstidens idéer, där samhällsnyttan spelade en stor roll. Den stora förlusten av människor under århundradets första årtionden bekymrade, och man var bl a rädd för brist på arbetskraft. Redan 1728 hade några framsynta män föreslagit att riksdagen borde skaffa sig större kunskap om be-

folkningens tillstånd och antal och 1736 fick kontraktsprostarna i landet uppdraget att sammanställa uppgifter om antalet födda och döda från 1721 till 1735. De uppgifter man då fick in redovisades på ett så varierat sätt, att de var omöjliga att bearbeta vetenskapligt. Man förstod då, att man måste skicka ut förtryckta blanketter, som tvingade fram enhetligheten. Resultatet blev ett tabellsystem där varje ruta fylldes med samma uppgift från alla församlingar. Födda här, vigda här, döda här o.s.v. Efter denna blankett fick myndigheten namnet Tabellverket. Nu kunde man börja bearbeta uppgifterna effektivt

och vetenskapligt, och även om det naturligtvis uppstod problem emellanåt, så fungerade systemet.

Allt fler uppgifter om födda, vigda, döda, sjukdomar och dödsorsaker samlades hos statistikerna på Tabellverket. Snart kunde man dementera ett oroande rykte, som hade spritt sig bland riksdagsmännen, nämligen att emigrationen från landet var alltför hög. Överhuvudtaget var tillståndet hos befolkningen inte så dåligt som man befärade, och man såg också att situationen förbättrades snabbt under frihetstiden.

Materialet växer

År lades till år och uppgifterna fortsatte att strömma in till Tabellverket, som 1756 kallades för Tabellkommissionen och 1858 för Statistiska centralbyrån. Märkligt nog tycktes svenska forskare och politiker ända fram till 1800-talets mitt vara aningslösa om, att vårt land ägde ett forskningsmaterial, som stod ensamt i sitt slag i världen. Det var engelska och tyska forskare, som fick öppna ögonen på de hemmablinda svenskarna. Numera är det ingen som ifrågasät-

ter Tabellverkets märkliga insatser. Sålunda skriver Eli F. Heckscher, 1900-talets store ekonom och historieskrivare: Med år 1749 börjar den svenska officiella befolkningsstatistiken, Tabellverket, som utgör en av Sveriges största kulturinsatser, ojämförligt äldst som den är i världen och med en mogenhet från första stunden som knappast kan förklaras uttömmande. Forskare och historiker i hela världen beundrar de insatser på befolkningsstatistikens område, som politiker och vetenskapsmän gjorde i Sverige på 1700-talet. Vi släktforskare kan också känna tacksamhet.

Tidningen i online-version

Detta nummer av Tidningen tillhandahåller vi också i en nätversion för dem som så önskar. Detta nummer finns tillgängligt på följande adress:

Nr 2008/2: http://www.slaktdata.org/tidningen_arkiv/8427e52/

Ovanstående adress har distribuerats via epost till de prenumeranter som har anmält att de enbart vill ha den elektroniska versionen.

Begravningar i början av 1900-talet

Imin släkt inträffade två dödsfall, 1908 och 1914, där begravnings-
arna är väl dokumenterade, fast
på olika sätt. Efter släktföreningens
studiebesök i Falköping på Fo-
nus Museum i april, kan det vara
lätt att försätta sig bakåt i tiden.

Det första dödsfallet, i december 1908, kom sig av komplikationer i samband med en blindtarmsoperation.

Förutom att änkan Anna blivit alldeles ifrån sig av sorg, hade hon mycket att bestyra inför begravningen. Bl.a. måste hon ju styra om passande kläder åt sig själv och de två barnen, Lilly 6 år och Kurt 3 år. Dottern Lilly behövde en ny klänning, tyget kostade 8 kronor och sömmerskan tog 8,40 kr. Dessutom kostade ett nytt hårband till Lilly 38 öre. Sonen var ju yngre, hans utstyrsel gick på 1, 40. Det verkar inte som att änkan köpte något nytt tyg till sig själv, men det finns ytterligare en sömmerskeräkning på kronor 18,25, som står upptagen bland begravningskostnaderna. Men en änka behövde mer, för att vara välklädd på sin makes begravning. Modisten tog 29,50 för hatten och slöjan, som skulle vara lång och gå till kjolkanten. Dessutom behövde hon handskar, som kostade 3 kronor och näsdukar, som kostade 1, 59.

Annonser i staden Göteborgs tidningar gick på 40 kronor och 25 öre.

Inbjudningskort, med en bred, svart ram, skickades ut till släkt och vänner. Samling skedde i hemmet.

Till samlingen fick hon hyra glas, köpa in pilsner och annan dricka från bryggeriet och konditori- och slakterivaror. Släktens pigor, som bodde i samma hus, fick fungera som uppasserskor, men en extra behövde hyras in. Den inhyrda uppasserskan fick 7 kronor i lön uppasserskemössor till alla kostade 70 öre.

För att komma från samlingen i hemmet till kyrkan och begravning behövdes det hyras in droskor. Det behövdes "15+2"

och kostade 21 kronor. Kuskarna fick 15 kronor i dricks. Ringningen i kyrkan kostade 14 kronor.

Räkningen från begravningsbyrån är detaljerad.

Likkistan, ”fin, klädd med svart frans, tofsar och krus, samt draperad med svensk flagga (ylle)”, kostade 85 kronor. Till den avlidne behövdes ”ett lakan som underlag i kistan” för 1 krona och en fin flossavaddsveping med svepebestyr för 25 kronor. Till kistan behövdes fyra bärare, som inklusive drickspengar kostade 10 kronor. Att hyra en tidstypisk ståtlig likvagn kostade 15 kronor. Likvagnskusken, 2 vagnskuskar och en droskkusk fick dessutom kontant dricks – en krona var.

Extra till 2 man i kapellet och 2 man vid graven gick på 4 kronor..

Den andra begravningen skedde 1914. Det var min morfar som begrovs. Även detta dödsfall hade gått hastigt. Min morfar hade ryckt in i landstormen vid krigsutbrottet i början av augusti. Han var frisk och pigg, den 13 augusti gick han vakt på Hisingsbron. Enligt släkttraditionen drabbades han av förkylning, som snabbt utvecklade sig till lunginflammation och dog den 18 augusti.

Hans begravning finns dokumenterad i en tidningsartikel.

Det finns bleknade fotografier från denna begravning, som visar landstormsmän i uniform. Som bär kistan. Dessutom finns fotografier,

Göteborg den 16 Dec 1908
 Teknisk. Räktnings. Vard. 1877, 1. Lästion v. 2
 Jan Georg Ekroth's Räknes
 GÖTEBORGS BEGRAFNINGS-BESTYRELSE
 C. L. SCHMIDT
 24 Kungsgatan 24. DEDET.

1908
 Dec 8 In för likkista klass med
 svart framt, tapet och knut svart
 draperad svensk flagga (1/2) 85 -
 En för flara-saddelföring med
 svepbestyr 25 -
 4 Bårare för liktransport två i druck 10 -
 Likvagn } enligt flagg 15 -
 Droшка } enligt räkning 5 -
 Kontant druck till begravningskostn.
 2 vagnar i 1 droшкаkostn i 1 kr 4 -
 11. 1 Droшка för transport till kisten
 två i druck 2 75 -
 x Begräfn. föring i Går Joh. kyrka 7 -
 Kisten till 2 män och kapare och
 2 män vid graven i 1 kr 4 -
 Färdsläppe till baken som underlag
 i kisten ut föring 1 -
 En man hämtat kassen till kisten
 och kladt dekamman i kapare 2 -
 Avade för dir. begravningskostn.
 ut likkistningen, stighuset och kyrk-
 koster 5 -
 Kronor 165.75
 4 affär för föring 7 -
 Kronor 158.75

Betalt
 Göteborg den 16 Dec 1908
 C. L. Schmidt

Sörjande i augusti 1914

tagna dagen efter begravningen, som visar den djupt beslöjade änkan och ett sörjande barn, min mamma, 9 år, iförd stor hatt, där de sitter vid graven och beskådar blomsterhyllningarna.

Här följer avskrift av artikel i Göteborgs Aftonblad (extra kvällsupplaga) lördagen den 22 augusti 1914.

Artikeln står på första sidan av den fyrsidiga extra kvällsupplagan. Upplagan domineras av krigsnyheter, men där finns även artiklar om kvinnlig rösträtt och försök med vedeldning av lokomotiv.

En landstormsbegravning

Klockorna ringa! Men nu kalla de icke medborgarna ut i fosterlandets tjänst. De mollfyllda tonerna ledsaga en man till hans sista vila.

Ute på Vestra begravningsplatsen börja människorna att samlas. Så visar sig ett landstormskompani. Det är 13:de kompaniet, åtföljdt

af landstormschefen major Bagge. Det är kamratens sista hedersvakt.

Så fylles kapellet. Alla få icke plats. Scoutmusikkåren spelar "Integer witæ" och efter afsjungandet af "Som fåglar små", berättar komministern Bredin jordfästningen af aflidne grosshandlaren Carl Emil Stenson, som efter det att han kallats ut som landstormsman och tjänstgjort några dagar träffas av hjärtslag och hastigt aflider.

Så ljuder "Sänd Herre, dina änglar ut", musikkåren spelar, och kompaniet ställer upp och marscherar i högtidlig takt fram till den öppna grafven, där de slå ring. Den blomsterprydda kistan, buren af kamraterna, följer och sist bäres en stor krans med blå-gula band "Från kamrater vid 13:de landstormskompaniet."

De anhöriga äro liksom öfvervældigade af sorg, när kistan sänkes ned, under det musiken spelar "Stilla skuggor".

Så träder landstormschefen fram. "Kamrat", säger han, "endast för

några dagar sedan stod du midt ibland oss. Du kom, när fosterlandet kallade. Men förr än väl någon anade rördes du af dödens kalla vingar. Du är icke mer. Från mig och kamraterna på 13:de kompaniet ett tack och ett sista farväl".

Och efter honom kommer en af den dödes kamrater. Det är icke många ord han säger. Det är endast första vaktens afsked till den afhållne kamraten.

För de sörjande tackar komministern Ahlberg. Han tackar kamraterna som följt den döde till grafven och tillägger, att är det något som skall kunna trösta i den stora sorgen utom hjälpen från ofvan, så är det deltagande, som i så rikligt mått visats.

"Närmare Gud till Dig" tonar det mäktigt och sedan gå kamraterna. De ha gjort den aflidne den sista tjänsten. De ha paraderat vid hans graf.

Snart är kyrkogården tom. ännu en graf har slutits, men i de aftågande landstormsmännens ögon glittra tårar.

J.Z-m.

Begravningsseder förr

Av Gerd Rölander

Seder och traditioner förändras över tid, så även seder kring begravningar. Om vi ex. skulle kunna förflytta oss bakåt i tiden och vara med på en begravning, var det nog mycket vi skulle känna igen, men också mycket som ändrat sig.

Det som allra mest skiljer sig ifråga om begravningsseder nu och för c:a hundra år sedan, är framför allt att man förr, då man inte hade tillgång till kylrum, måste hålla begravningen inom några dagar efter dödsfallet, samt att kremeringar har ökat mycket. Den första kre-

meringen i Sverige i modern tid skedde faktiskt så tidigt som 1887.

Seder innan begravningen

När någon avlidit, fick han eller hon "stå lik". Man försökte hitta ett så svalt ställe som möjligt för detta. På landet kunde det exempelvis bli i vedboden, i staden kunde det vara i något boningsrum. Den döde var ofta klädd i sin brudgumsskjorta eller sitt brudnattlinne. Det fanns ofta några mynt med i kistan. De kunde ligga på ögonen av den döde eller på täcket och var avsedda för färjkarlen över Styx. Ett järnföremål i kistan

symboliserade kraft för den döde att ta sig till andra sidan. En psalmbok eller postilla symboliserade den andliga kraften. Det var vanligt, att man strödde hackat enris eller granris på golvet. Det berättas från en del ställen, att hela gården var strödd med hackat gran- och enris. Delvis var det för att hämma dålig lukt, men det var också för att hindra liket från att gå igen. I högre ståndshem stannades klockorna på den tid, då dödsfallet inträffat. Spegel och fönster hängdes för med lakan eller andra stora tygstycken. Man tog farväl av den döde i hemmet före begravningen.

Pärllors

Inbjudningar till begravningar och kondoleansbrev hade en svart kant runt om. Det var inte bara för att markera, att det var sorg. Postverket behandlade dessa försändelser med största omsorg – det var en hederssak, att de skulle komma fram. Det var nog inte lätt alla gånger, med alla försändelser i visitkortsformat.

Dödsfallet kunde också tillkännas genom annons i ortens tidning. Det är inte säkert, att den innehöll någon symbol. Var det någon, var det ett kors. Minnesversar förekom inte.

Sorgklädseln viktig

Förr var det viktigt, att med sin klädsel markera, när man hade sorg. En änka eller änkling fick bära sorgkläder ett helt år. Änkor skulle ha en svart slöja, som gick till kjolkanten. Änkan kunde bryta sorgen efter halva tiden genom att använda en grå eller svart-vit klänning. Efter föräldrar, syskon eller barn var sorgetiden ett halvt år. På begravningar i borgar- och högre ståndskretsar bar män frack, med svarta "sorgknappar" och hög hatt med filtband, för att dämpa glansen och ett brett sorgband runt en ärm..

Långt tillbaka i tiden bars den döde på bår till kyrkan och jordfästningen. Det kunde vara 4, 6 eller 8 bärare – det berodde på hur lång sträcka likbåren skulle bäras. Även här kom det in vidskepelse. Bärarna fick inte sätta ner bårerna hemma på gården – då kunde den avlidne spöka i framtiden. Inte heller kunde de sätta ner bårerna var som helst, men det fanns fredade eller tillåtna ställen. Dessa fredade ställen kan finnas kvar i namn som Vilan eller Likbacken.

Olika typer av de begravningskonfekter som kunde fås som minne

dukar och svarta löpare. Gästerna fick ofta med sig begravningskonfekt hem. Det lättaste är att likna dessa vid smällkarameller, men med religiösa förtecken. De var inte avsedda att ätas utan skulle bevaras som minne. Det var också vanligt med minnestavlor över avlidna. Dessa kunde se ut som märkdukar, fast med den avlidnes namn och data. Hårkullor gjorde också smycken och minnestavlor av den dödes hår.

Likvagnar med stil

Så följde likvagnar, som drogs av häst. Detta sätt att transportera den döde kom i slutet av 1800-talet. I städerna var likvagnarna riktigt pampiga, i svart med silverdekorationer. Då var kuskarna också fint klädda i pelleriner (slängkappor) och huvudbonader, som påminde om forna tiders amiralshattar. Hästarna bar schabrak och plymer. Därefter kom den moderna tiden med biltransporter.

Kistan hade, och har fortfarande, ofta ett blomsterarrangemang på locket. Förr var det ofta inte lätt att få tag i snittblommor under den kalla delen av året. Då användes i en del församlingar pärlkors som dekoration. Dessa sparades och sattes upp på väggen i hemmet, som minne av den döde.

Begravningskalasen kunde pågå i dagar. De var ofta av typ knytkalas och hölls i samma rum som den döde stått lik. Man dukade med vita

Sevärt museum

I Falköping, på Midfalegatan 6, finns ett begravningsmuseum, som är väl värt ett besök. Det är Fonus, som har det och det speglar begravnings-sederna för de sista 150 åren. Grupper kan få guidade visningar, om man beställer besöket i förväg. Privatpersoner kan också komma, om personal finns på plats, men får klara sig med att läsa på skyltar.

Släktforskardag på Göteborgs Stadsbibliotek

Göteborgs Stadsbibliotek har genomfört en omfattande förändring i sina lokaler. Denna innefattar även en förbättrad avdelning för släktforskning med ett antal bildskärmar med åtkomst av databaser av intresse för släktforskare. För att göra detta känt anordnade man en släktforskardag den 5 april. Till detta hade man kontaktat föreningarna Göteborgsregionens Släktforskare, DIS-Väst och Föreningen Släktdata och bett om vår medverkan.

En timma före ordinarie öppningstid släpptes de som skulle medverka in genom personalingången. En trappa upp fanns de lokaler som skulle användas. På

den sida som vetter mot Berzeligatan fanns ett rum med ett större antal bildskärmar uppkopplade mot Internet och med åtkomst av databaserna där. Även utanför detta rum fanns ett par skärmar

med åtkomst av CD-skivorna med Sveriges dödbok, befolknings-skivorna och emigrantskivan.

I andra ändan av våningsplanet fanns ett utrymme där våra föreningar fick varsitt bord för

Det var många besökare som ville lyssna på föredragen

Lennart Larsson hjälper till

sitt material och här fanns även ett åhörarutrymme med ett antal stolar och en bioduk för föredragshållare. Allt var väl ordnat och fungerade perfekt. Det fanns även ett par värdinnor som tycktes finnas överallt och hjälpte till om något hängde upp sig.

Vi kunde glädja oss åt ett stort intresse från allmänheten. Det var hela tiden full beläggning på de olika platserna men ändå inte någon trängsel eller köbildning. Vi som medverkade hade jämn sysselsättning och det var mycket

roligt att hjälpa så intresserade besökare. Flera av de jag själv bistod hade material med sig som de av olika anledningar hade behov av hjälp för att komma vidare.

Det var nog så att det fanns två kategorier av besökare. De som inte ännu forskade och som ville informera sig. De fick god information vid föreningsborden och genom föredragen. Sedan fanns det de som hade påbörjat en forskning som avstannat eller som forskade men stött på problem. Dessa var i majoritet vid bild-

skärmarna. Många var mycket imponerade av vad man kunde få fram på de olika databaserna.

Biblioteket tog väl om oss funktionärer. Vi fick hänga våra ytterkläder i personalutrymmena, vi bjöds på kaffe och dopp när vi rastade och om vi behövde hjälp med något så fick vi det.

Det var en på alla sätt en för alla parter välordnad dag som förhoppningsvis satte ytterligare fart på den växande släktforskningsrörelsen.

L Hgn

Släktforskning via Internet

- Inte kan man väl lita på något man hittar där?

Det är en fråga, eller snarare insinuant påstående, man ofta hör, och det har bidragit till att jag erbjuder en Internetbaserad universitetskurs om detta. En bakgrund är mitt eget dubbla intresse för Internet, både som spännande teknik och som ett helt revolutionerande allmänt verktyg, och för kulturhistoria och släktforskning. Inom tillämpningen Släktforskning illustreras väldigt påtagligt de grundläggande frågorna och problemen vid informations-sökning över Internet:

- Hur skall jag i denna enorma informationsmängd kunna hitta det som är intressant just för mig?
- Hur skall jag kunna bedöma om den information jag hittar är korrekt?
- Hur kan jag använda Internet för att presentera mina resultat och hypoteser, för få hjälp av andra att få dem ifrågasatta och granskade?

Det finns inom släktforskarkulturen, liksom inom alla andra kulturer, personer som spontant känner välmotiverad tveksamhet när det sker snabba förändringar: *"Det finns så mycket helt felaktig information på Internet. Man måste titta i originalhandlingarna som jag har gjort, om man skall vara säker på vad som gäller"*. I andra ändpunkten av personligheter finns de som är spontant nyfikna och ständigt prövar nya saker. De har kanske en tendens att förkasta allt gammalt, så fort det finns något nytt. *"Varför skall man sitta och gräva i arkiven, när man direkt kan få fram informationen på några minuter på Internet"*. *"Jag hittade anträd, som jag direkt kunde kopiera!"*

Publicering ett kvalitetsverktyg
Inom "andra forskningsområden" menar man att fri och allmän publicering av resultat, antaganden, slutsatser och resonemang är ett

sätt att kvalitetssäkra. Genom att materialet blir allmänt tillgängligt blir det granskat och ifrågasatt av andra. Publiceringen är ett sätt att få felaktigheter upptäckta och korrigerade. Min egen erfarenhet är att dessa fenomen också gäller inom släktforskningen. Genom att jag lägger ut mitt anträd med tillhörande information på Internet, sökbar via Google, får jag ganska direkt påpekanden om att något av innehållet är tveksamt eller felaktigt. Om jag bara låter mitt material sitta i en pärm eller ligga i en låda, får jag aldrig hjälp att upptäcka dessa fel! Jag kommer ju att fortsätta att tro att allt i lådan är korrekt, *"Jag har ju i alla fall inte lagt in några av alla de felaktigheter, som finns på Internet"*. För övrigt finns ju en hel del felaktigheter redan i förstahandskällorna, både när det gäller tidpunkter och sakuppgifter som faderskap och sådant. I originalhandlingarna införs inte heller några korrekationer eller kommentarer om felaktigheter. Felen där är oftast permanenta och finns kvar.

Tydliga källor

En förutsättning för att resonemang- et skall hålla, inom släktforskning såväl som inom andra forsknings- områden, är att man anger vad man har för grund för sina uppgifter, sina påståenden, sina antaganden och sina hypoteser. Det finns en ganska välutvecklad praxis hur man i forskningspublikationer anger sina källor, om man återger eller bygger på material från andra forskare. Det finns också ganska strikta regler för hur man skall motivera egna påståenden. De måste "grundas" i några observationer eller faktiska omständigheter, så att andra kan bedöma hållbarheten av resonemanget. Det är inom få forskningsområden, som det finns eviga sanningar. Man kan inte påstå bara att "så här är det" om man vill bli respekterad och trodd.

Även inom naturvetenskapen, som många kanske föreställer sig är exakt och med bestående sanningar, har man anledning att vara ödmjuk. De flesta forskare ansluter sig nog idag till filosofen Karl Poppers syn, att det är principiellt omöjligt att verifiera hypoteser, dvs bevisa att de är generellt giltiga. Det man kan göra är att falsifiera dem, dvs man kan möjligen lyckas visa att de är felaktiga.

Det finns då, enligt detta synsätt, som bland forskare allmänt idag är det vanliga:

- påståenden och hypoteser som är falsifierade, dvs bevisats vara felaktiga, och
- påståenden och hypoteser som (ännu) inte är falsifierade, dvs bevisats vara felaktiga.

Jag menar att det finns ganska goda skäl, både teoretiskt/principiellt och erfarenhetsmässigt, att ansluta sig Poppers syn och ha en mycket ödmjuk inställning till vad som säkert är sant. Både sådant man googlat fram på Internet och sådant man med egna ögon tror sig ha sett på mikrokort eller gulnat papper.

Sens moral:

Lägg ut ditt material på Internet, även dina gissningar och antaganden med de vaga eller starka motiveringar som finns, för att få med värdering av korrektheten! Bidra också till kvalitetssäkringen genom att på Internet granska och kommentera andras resultat antaganden, hypoteser!

Bengt Lennartsson
Linköpings universitet, Campus Norrköping
<http://www.itn.liu.se/~benle/>
E-post: benle@itn.liu.se

Nya medlemmar 2008

Rolf Andersson	TROLLHÄTTAN
Håkan Bergström	SOLNA
Bror Betz	TROLLHÄTTAN
Jane Bogehed	PARTILLE
Gunnel Cardfelt	V. FRÖLUNDA
Carl-Olof Carlsson	SKARA
Stefan Ceder	GÖTEBORG
Bo Falk	ALINGSÅS
Lisbeth Feldt	TROLLHÄTTAN
Lars Göransson	OLOFSTORP
Ann-Marie Helgegren	STRÖMSTAD
Göran Håkansson	TUMBA
Torleif Johansson	FÄRGELANDA
Ann Johnsson Salam	GÖTEBORG
Alvar Kihl	VALLDA
Håkan Kvanth	OSBY
Leif Martinsson	STENUNGSUND
Göran Nilsson	GÖTEBORG
Sten Nordin	OLOFSTRÖM
Eve-Marie Nordmark	STOCKHOLM
Sture Olofsson	HÄLSÖ
Beatriz Olsson	VÄSTERÅS
Rosita Olsson	LYCKE
Inge Lise Persson	DALBY
Bernt Roupe	TULLINGE
Linda Rudholm	KISA
Gerd Rålander	BRÄMHULT
Ann-Catrin Sandén	SALTSJÖ-BOO
Anita Slätt	MÖLNDAL
Ann-Charlotte Strömer	YTTERBY
Seth Svensson	TIERP
Bertil Söderberg	ARBOGA
Thomas Utgren	LJUNGSKILE
Anders Åkerlind	GÖTEBORG

Ny CD

Det är StorStockholms Genealogiska Förening som under ett antal år registrerat barnhusbarn på Allmänna barnhuset i Stockholm och för några år sedan skapades databasen Barnhus-Sök i Rötter av det materialet. Sökningen blir dock rätt trubbig där, men med hjälp av släktforskarförbundets presentationsprogram har SSGF nu skapat en CD som det blivit betydligt smidigare att söka i.

Samtidigt har SSGF:s samarbete med Stockholms stadsarkiv gjort det möjligt att ta del av deras databas över barnhusbarnen fram till 1900. De två databaserna är nu sammanförda till en på CDn, så att man totalt kan söka på ca 54.000 barnhusbarn för perioden 1713-1900.

Cd:n kan beställas från förbundets bokhandel.

Ny CD

■ Nyköping-Oxelösunds Släktforskarförening har kommit med Nycopia-skivan, en CD-skiva som innehåller uppgifter om alla födda, vigda och döda i de drygt 30 församlingarna i Nyköpings gamla storkommun, från cirka 1675 fram till 1861. Den nya CD:n är producerad med hjälp av Sveriges Släktforskarförbunds presentationsprogram.

Skivan innehåller församlingarna Bergshammar, Björnlunda, Bogsta, Bålinge, Bårbo, Dillnäs, Frustuna, Gryt, Gåsinge, Halla, Husby-Oppunda, Kattnäs, Kila, Lid, Ludgo, Lunda, Lästringe, Nykyrka, Nyköping Västra/Nicolai, Nyköping Östra/Allhelgona, Ripsa, Runtuna, Råby-Rönö, Spelvik, Svärta, Sättersta, Torsåker, Trosa land, Trosa stad, Tuna, Tunaberg, Tystberga, Vrena, Vagnhärad och Västerljung. Totalt 317 956 poster.

Skivan kan köpas från Nyköping-Oxelösunds Släktforskarförening och kostar 450 kronor. För medlemmar i Nyköping-Oxelösunds Släktforskarförening är priset 350 kronor. Sätt in summan på föreningens pg: 66 86 17-4 och skivan levereras snarast.

saxat från Rötter
<http://www.genealogi.se/>

SLAVREGISTER FRÅN BRITTISKA IMPERIET L Ä G G S U T P Å N Ä T E T

**Uppgifter om 2,7 miljoner slavar och 280 000 slavägare tillgängliga online
Ny källa för släktforskare och historieintresserade**

Ancestry.se, som är en del av Ancestrys globala släkthistoriska nätverk, har lagt ut en ny samling med uppgifter om slavar och slavägare från den brittiska kolonialperioden på nätet. Handlingarna är daterade mellan 1812 och 1834 och innehåller information om drygt 2,7 miljoner slavar och 280 000 slavägare.

Registren återger data från ett 20-tal forna kolonier, däribland Bahamas, Jamaica och Ceylon (Sri Lanka) och sammanställdes efter att slavhandel 1807 blivit olagligt i Storbritannien. För vissa personer är dessa uppgifter det enda spåret av deras förfäders existens.

”Slavregistren är ett betydande verktyg för såväl historiker och akademiker som för släktforskare eller andra som söker information om den här historiska perioden. Att se tillbaka på det förflutna kan vara gripande, spännande och ibland chockerande, men genom att upptäcka våra rötter kan vi lära oss mer om oss själva”, kommenterar Brett Lohr Bouchard, Country Manager för Ancestry.se.

Denna nya informationskälla, som för första gången återfinns online, är en användbar resurs för släktforskare. I sökmenyn går det att leta genom slavars namn, uppskattade födelseår samt kön, men även via slavägars namn, då slavar ofta fick överta ägarnas efternamn.

Några exempel på personer vars anfäder härstämmer från de forna kolonierna är fotomodellerna Naomi Campbell och Grace Jones (jamaicansk härkomst) samt formel 1-föraren Lewis Hamilton (grenadisk härkomst).

Ancestrys svenska hemsida, Ancestry.se, lanserades i september 2007. Dess medlemmar och registrerade användare har tillgång till 45,6 miljoner historiska, nationella register och 5 miljarder internationella källor. Bland annat finns registret Emigranten Populär (1812 – 1950). Även Värmlands födelse-, vigsel- samt dödsregister ända tillbaka till 1600-talet finns tillgängliga på hemsidan.

SVAR avvecklar mikrokorten

■ Förändringens vind blåser över SVAR. Den snabba och kraftiga minskningen i försäljning och utlåning av mikrokort har inte kunnat kompenseras av ökande abonnemangsinträder genom digital tillgång.

Bland annat därför tvingas nu SVAR renodla och fokusera arbetet samt skapa förutsättningar för en koncentration av verksamheten. Inriktningen prioriteras på verksamheter som produktion och bearbetning av skannat arkivmaterial. Ett viktigt inslag i förändringsarbetet är avvecklingen av mikrokorten. Successivt begränsas möjligheterna till köp och utlån av det mikrofilmade materialet.

Ett första steg i denna process blir försäljningen av det begagnade kyrkboksmaterialet för tidpunkten fram till ca 1905. Försäljning påbörjas den 15 april 2008.

Den 31 maj upphör möjligheten att låna i detta material även om det tills vidare är det möjligt att köpa kort. Hela beståndet av ”begagnade” mikrokort säljs ut för endast 5 kr/st. Minimidebitering är 50 kr. Utförsäljningen omfattar allt kyrkboksmaterial fram till cirka 1905.

saxat från Rötter
<http://www.genealogi.se/>

Länk till svar: <http://www.svar.ra.se/>

Arkiv Digital och DigiArkiv går samman

■ De båda distributörerna av digitala färgbilder för släktforskare, Arkiv Digital och DigiArkiv meddelade i helgen att de går samman. Genom sammanslagningen förstärker Arkiv Digital sin ledande ställning som leverantör av digitala bilder i färg.

I helgen tecknades ett ramavtal om sammanslagning mellan Arkiv Digital och DigiArkiv. Genom samgåendet blir DigiArkivs ägare delägare i Arkiv Digital. ”Det är med stor glädje vi välkomnar DigiArkivs medarbetare” säger Arkiv Digitals VD Gabriel Wallgren och fortsätter: ”sammanslagningen är inte bara bra för oss utan för hela släktforskar-rörelsen”. Inom kort kommer DigiArkivs bilddatabas vara tillgänglig i Arkiv Digitals internetjänst AD OnLine. Med mer än 10 miljoner färgbilder (20 miljoner sidor) skapas en mycket konkurrenskraftig och högkvalitativ bilddatabas, som nu kommer att växa i en snabbare takt. Givetvis kommer bilderna även fortsättningsvis kunna beställas på CD. Den dagliga kundkontakten kommer att vara oförändrad. Till sammans har vi nu tagit ytterligare ett steg mot att bli den heltäckande samarbetspartnern för släktforskare.

Barbro Stålheim föreslås bli ny ordförande

■ Valberedningen har föreslagit Barbro Stålheim till ny förbunds-ordförande efter Ted Rosvall. Efter en del funderande har Barbro tackat ja. Hon beskriver själv några viktiga punkter som förbundet måste ta tag i det kommande verksamhetsåret. Det är inte bara de ekonomiska frågorna, utan också verksamheten måste den nya styrelsen fundera över.

saxat från Rötter
<http://www.genealogi.se/>

Nya register i Släktdatas arkiv

Register som tillkommit sedan Släktdata Nr 1 2008 trycktes.

**I början av mars kunde Släktdata stolt presentera över 2.000.000 sökbara poster, och arbetet fortsätter!
Stort TACK till alla ambitiösa registrerare.**

Församling	Län	Period	Registrerat av	Antal poster	Anmärkning
Brandstorp D1	(R)	1681-1928	Eskil Dagman	2.576	
Finnerödja F1	(T)	1800-1870	Lisbeth Wahlström	4.937	
Grava F2	(S)	1775-1839	Heny & Wille Ängemark	5.146	
Knista D1	(T)	1862-1870	Jan Klingberg	308	
Linde F1	(I)	1655-1850	Anna Magnusson	1.198	
Linde D1	(I)	1765-1842	Anna Magnusson	408	
Lur F2	(O)	1921-1936	Ingemar Lantz	511	
Lur V2	(O)	1921-1936	Ingemar Lantz	179	
Lur D2	(O)	1921-1936	Ingemar Lantz	386	
Sandhult F1	(P)	1790-1870	Gunilla Pettersson, inmatat av Gerd Rölander	2.658	
Simrishamn D1	(L)	1683-1721	Magnus Lindskog	552	
Starrkärr H2	(P)	1910	Gösta Mårdborg 2006	2.869	
Starrkärr H3	(P)	1920	Gösta Mårdborg 2006	3.314	
Stugun F1	(Z)	1690-1850	Stuguns Släktforskarförening	274	
Tjärnö H1	(O)	1811-1824	Conny Andersson	1.166	
Tärendö F2	(BD)	1882-1920	Margareta Elmegren	2.248	
Torp V3	(P)	1756-1832	Jan Olsson	445	
Torp D3	(P)	1756-1820	Jan Olsson	1.234	
Summa:				30.409	

Så här når Du informationen i Släktdatas arkiv:

Vår hemsida

<http://www.slaktdata.org>

innehåller alltid den aktuella registerinformationen.

Registren uppdateras kontinuerligt där och kan laddas ner till Din dator.

På föreningens hemsida kan man även se vilka registerarbeten som för närvarande pågår. På så sätt kan vi undvika dubbelarbete:

http://www.slaktdata.org/index.php/reg_pg

Bidrag med nya register

Nya register avsedda att ingå i Släktdatas arkiv motager vi gärna. Även rättelser och uppdateringar. De kan sändas till föreningens registeransvarige Märten Sjöbris. För adress se sidan 3.

Observera!

Det finns fel i nästan alla register. Se därför om möjligt själv efter vad som står på mikrokorten!

Ett register är endast en förteckning över punkter i kyrkoboken, avsedd att underlätta vidare sökning.

Välkommen till Föreningen SLÄKTDATAs Höstprogram

Lördag den 6 okt. Föreningsmöte hos GRS

Föreningen är inbjuden att berätta om våra register hos Göteborgsregionens Släktforskare

Söndag 18 okt. Höstmöte

På ”Kåken”, dvs kulturhuset i före detta Härlanda fängelse.
Mer information i nästa nummer

Lördag den 11-12 nov. Höstmässa i Nossebro

Föreningen visar sin verksamhet

DIS-Västs aktiviteter hösten 2008

Temakväll

Torsdagen den 4 september kl 18.00 i Forskarstugan visar Charlotte Börjesson hur PDF används för att få utskrifter i A3 eller större från ditt släktprogram.

De program som kommer att visas är: Disgen, MinSläkt, Holger och Family Tree Maker.

Anmälan till:
Kent Andersson
telefon 031 42 33 11

Höstens första möte – Karlsborgs fästning den 20 september 2008.

Vi planerar gemensam resa från Göteborgsområdet – mer information kommer på vår hemsida www.dis.vast.o.se och i nästa nummer av Disketten.

Dis har en monter på Bok o Biblioteksmässan i Göteborg den 25 – 28 september som Dis-Väst bemannar.

Dis-Väst kommer att vara med på Höstmässan i Nossebro den 11-12 oktober – mer information kommer på vår hemsida www.dis.vast.o.se och i nästa nummer av Disketten.

Höstens andra möte planeras att vara på Skansen Lejonet i Göteborg den 22 november – mer information kommer på vår hemsida www.dis.vast.o.se och i nästa nummer av Disketten.